

melsen endda ikke er helt i Overensstemmelse med selve de Prøver, som er sendte ud fra Ministeriet. Han siger: Man har givet Fejl, fordi Biord paa „ig“ ikke havde t, f. Eks. „ordentlig“ bygget, „forsvarlig“ bygget, og hvad der er det mest mærkelige, er, at man har givet Fejl for „Bygmesteren svarede ganske rolig“, endskønt der netop stod „rolig“ uden „t“ i den Genfortælling, der var sendt fra Ministeriet, og som altsaa blev læst op. Jeg kan ikke lade være at ønske det høje Ministerium til Lykke med, at der virkelig er foretaget en Danskprøve, hvor man ved Bedømmelsen giver Fejl for Ord, skønt de er stavede i Overensstemmelse med den Stavemaade, som det sagkyndige højtærede Ministerium selv anvender.

Endvidere sagde den højtærede Minister, at jeg vilde have Opgaverne bedømt efter Talesproget. Nej, det har jeg aldrig krævet. Det, jeg har sagt, er det, at principielt maatte jeg holde paa, at Børn her i Landet skulde faa Lov til at stave saa nær op ad Talesproget som muligt. Det er ikke gældende Lov, derfor falder det mig ikke ind, at de Stile, der nu skrives, skal bedømmes efter Talesproget. Det, jeg har hævdet, er, at man selv nu, da vi har en fastslaaet Ortografi, skal tage et billigt Hensyn til, hvilken Type af Fejl man har for sig, om Fejlen er fuldkommen meningsløs eller er af den Art, at man kan se, at Eleven har villet skrive i Overensstemmelse med Talesproget. Hvis det nemlig er Tilfældet, viser Elevens Fejl, at han er i Besiddelse af Intelligens, og dersom hans Stil i øvrigt er af den Beskafenhed, at den viser Intelligens, idet han kan gengive en Genfortælling og endog finde Pointen i den, er det klart nok, at en forstandig Censor skal sige til sig selv: Dette er skrevet af et i øvrigt intelligent Menneske, han kan gengive, hvad der er læst op, han har ogsaa forstaaet at vise en Form for Intelligens ved de Stavefejl, han begaar, idet han har søgt at ræsonnere sig til, hvordan der skal staves. Derfor er det heller ikke heldigt, naar den højtærede Minister mener, jeg har gjort mig skyldig i Selvmodsigelse ved at gøre opmærksom paa, at Stavningen af „frygtelig“ som „frøgtelig“ er noget, man kunde gøre mere Indvending imod end imod de andre Fejl, jeg anførte. Det har jeg fuldkommen Ret i under Forudsætning af naturligtvis, at vedkommende Elevs Lærer har lært Eleven at tale det smukke danske Sprog rigtigt, for saa maa Eleven sige: „frygtelig“. Og dersom Eleven har stavet

i Overensstemmelse med Talesproget de andre Steder, hvor han har gjort Fejl, burde han være kommet til at stave rigtigt her, hvis han ikke netop havde forsyndet sig mere alvorligt her end andre Steder. Man skal være mere varsom, end den højtærede Minister er med Antikritik.

Jeg kan altsaa ikke med den bedste Samvittighed fravige noget af min Kritik af den Prøve, her er foretaget, og hele Sagen bliver mig saa meget mere betænkelig, som den højtærede Minister forsvarende den paa den Maade, han gør. Jeg forstaaer selvfølgelig rent menneskeligt dette. Jeg mener nemlig, det er i sin Orden, at en Minister forsvare sine Embedsmænd. Men naar det er saa aabenbart, som det er i denne Sag, at vedkommende Embedsmænd ikke har magtet den Opgave, han har paataget sig, maa, synes jeg, selv en Minister være forsigtig med det Forsvar, han af Elskværdighed og Korrekthed møder med for sin Embedsmand. Dette, at vore Børn i Skolen lærer at skrive deres Modersmaal rigtigt, er selvfølgelig en Sag af den største Betydning. Hvis man vil undersøge, hvorvidt de kan det, er der kun et af to at gøre: enten, i Tillid til at man forstaaer Forsøgsvirksomhedens Teknik, at foretage en Undersøgelse, som giver virkelige Resultater, eller, i Erkendelse af at man ikke kender til denne Teknik, tage sin Tilflugt til de Mennesker, der forstaaer den og kan gøre Forsøgene saaledes, at man faar noget virkeligt at vide. Og det hævder jeg, at man ikke har faaet ved de Forsøg, der er anstillede. Og jeg er efter den Redegørelse, der findes i Betænkningen, overbevist om, at den Mand, der hidtil har ledet disse Forsøg, bliver ikke i Stand til at udføre brugbare Forsøg, selv om han forsøger mange Gange til, for hele Beretningen viser, at han overhovedet ikke forstaaer, hvad det er, der skal forsøges, og endnu mindre anlægger Forsøgene paa rigtig Maade. Disse Forsøg er intet andet end Fusk.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Jeg skal efter at have hørt den Fremstilling, det ærede Medlem nu gav af, hvorledes han vilde have foretaget disse Forsøg, sige, at jeg tror, jeg vilde være lige saa ilde tjent med ham, som jeg efter det ærede Medlems Mening har været med den Mand, jeg har. Det ærede Medlem vilde have foretaget nogle Intelligensprøver, som muligvis vilde have ført til endnu mere forkerte Resultater end dem, vi er kommet til. Ethvert saadant Forsøg maa absolut